

Kirje koulun kannatusyhdistyksen hallitukselta koulun vanhemmille ja henkilökunnalle

Kuten varmasti kaikki tiedätte, on koulussamme jo jonkin aikaa ollut käynnissä sisäilmaan liittyvät korjaukset. Aluksi korjataan luokkatilat, sen jälkeen henkilökunnan tilat ja lopuksi yleiset tilat. Suunnitelman mukaan luokkatilat pyritään korjaamaan joulukuun mennessä, muut tilat kevään aikana.

Sisäilmaongelmaan liittyvät haasteet ovat tuoneet esille vanhempien keskuudessa suuren halun auttaa ongelmien ratkaisemisessa. Tämä antaa kriisin keskellä toivoa: jos teemme yhdessä töitä, saamme varmasti lapsillemme hyvän koulun. Osa vanhemmista kuitenkin edelleen epäilee korjausten ja väistötilajärjestelyjen tarkoituksenmukaisuutta. Valitusta linjasta voidaan tietysti olla eri mieltä, mutta asiaan liittyy myös paljon epätietoisuutta, jota pyrimme tässä kirjeessä hälventämään.

Mihin korjauksilla pyritään?

Korjausten tavoitteena on pikaisella aikataululla tehdä koulustamme turvallinen ja terveellinen tila opiskella ja tehdä työtä. Jotta korjaukset tehtäisiin parhaalla mahdollisella tavalla, on koulu ottanut Suomen johtavan sisäilmakorjauksen asiantuntijatahon, Suomen Sisäilmakeskus Oy:n (SSK), suunnittelemaan ja valvomaan korjaustöitä. Yhdessä SSK:n asiantuntijoiden **Eila Hämäläisen** ja **Esko Lindbladin** kanssa **olemme vakuuttuneita siitä, että nyt tehtävät korjaukset parantavat merkittävästi koulun sisäilmaa seuraavaksi 5-10 vuodeksi**, eli siihen asti kunnes saadaan kokoon rahoitus uudelle koulurakennukselle tai nykyisten peruskorjaukselle.

Uskomme myös, että koko koulun siirtäminen väistötiloihin nyt tehtävien korjausten tieltä ei ole järkevää, vaan korjaukset tulisi toteuttaa nykyisen mallin mukaan, niin, että yksittäiset luokat siirtyvät lyhytaikaisesti väistötiloihin oman tilan korjausten ajaksi (vaihtoehtojen haasteista lisää alla).

Mitä korjauksia nyt tehdään?

Nyt käynnissä olevat korjaukset keskittyvät luokkahuoneisiin. Luokkahuoneet korjataan ensimmäisenä, koska suurin osa lasten ja opettajien koulussa viettämästä ajasta kuluu näissä tiloissa.

Kesällä tehdyn riskikartoituksen pohjalta on tehty *yleissuunnitelma tehtävistä korjauksista*, jota tarkennetaan kunkin luokkahuoneen kohdalta erikseen korjausten edetessä (yleissuunnitelma löytyy koulun sisäilmasivuilta osoitteesta <http://www.rudolfsteinerkoulu.fi/hrsk/sisaeilma/>). Yksi keskeinen korjauskohde luokissa ovat ikkunoiden välit ja tilkeraot, joista poistetaan mikrobivaurioitunut eristemateriaali ja se korvataan uudella eristeellä, sekä tiivistetään. Tämän lisäksi parannetaan ilmanvaihtoa varmistamalla riittävän korvausilman saanti huoneeseen uusimalla tai lisäämällä luokkahuoneeseen suodattimelliset korvausilmaventtiilit. Nämä korjaukset ovat ensisijaisen tärkeitä, sillä aikaisemmin luokkiin tuleva korvausilma on käytännössä suurelta osin "imetty" juuri saastuneen eristemateriaalin läpi, rakenteissa olleiden rakojen kautta. Toinen tärkeä korjauskohde ovat harvalaudoitettut katot: laudoituksen takaa poistetaan vuosikymmenten saatossa valtavasti pölyä ja likaa kerännyt eristevilla, ja laudat imuroidaan puhtaaksi. Vastaavasti puhdistetaan tai poistetaan katossa olevat vaurioituneet Toja- ja Haltex-levytykset. Kolmas korjauskohde on vesipisteet, joista puretaan kosteusvaurioiset lastulevyiset tai puiset kaapit. Näiden yleisten korjausten lisäksi Paraistentiellä käydään läpi ylimmän kerroksen luokkien katot, joissa riskikartoituksen mukaan on jäljellä alkuperäisiä betonivalussa käytettyjä muottipuutavaroita. Ulkoseinälinjalla kattopinnat tarkastetaan ja mahdolliset vaurioituneet puut poistetaan. Yhdessä kaikki nämä toimenpiteet parantavat ilmanlaatua luokissa ratkaisevasti.

On tärkeää ymmärtää, että SSK:n mukaan nyt tehtävät korjaukset *eivät* ole ns. pelkkiä tiivistyskorjauksia, joiden toimivuudesta on huonoja tutkimustuloksia. Korjaustapamme on käyty läpi Ympäristöministeriön Kosteus- ja hometalkoiden ohjelmapäällikkö **Juhani Pirisen** kanssa ja myös hän yhtyy SSK:n näkemykseen.

Miten väistötiloja käytetään?

Kun luokkahuonetta ryhdytään korjaamaan, se eristetään ja alipaineistetaan huolellisesti niin, että mitään korjauspölyä ei pääse muihin tiloihin. Yksityiskohtaisempaa tietoa näistä turvallisuusjärjestelyistä löytyy em. korjaustöiden yleissuunnitelmasta. Korjausten ajaksi opetus siirretään luokkahuoneesta ns. väistötilaan. Väistötila voi olla joko koulun omissa *jo korjatuissa* tiloissa tai ulkopuolisissa turvallisiksi arvioituissa tiloissa.

Jotta korjauksia voitaisiin tehdä laajemmalla rintamalla ja useammassa luokkahuoneessa kerrallaan, on koulu etsinyt ja jo löytänytkin koulun ulkopuolisia tiloja (Meilahden seurakunnan tilat). Lisätiloja etsitään edelleen lisää (neuvottelut käynnissä mm. Ruskeasuon koulun ja Ruskeasuon palloiluhallin kanssa) ja harkinnassa on myös parakkien käyttö väistötiloina. Tässä vaihtoehdossa tiloja tai parakkeja hankittaisiin siis esim. yhden siiven tai rapun luokille, jolloin suurempi alue voitaisiin korjata kerralla. Parakkiratkaisua pidetään kuitenkin tällä hetkellä toissijaisena, koska parakkien pystyttämiseen tarvitaan rakennuslupa, jonka saaminen saattaa kestää jopa pidempään, kuin nyt suunnitellut korjaukset.

Voisiko koko koulun siirtää?

Osa vanhemmista on ehdottanut, että korjaustyöt lopetettaisiin ja koko koulun toiminta siirrettäisiin muihin tiloihin tai parakkeihin odottamaan uudisrakennusta tai muuta uutta tilaa. Tätäkin vaihtoehtoa on selvitetty, mutta sen toteuttamisessa on monia haasteita.

Koulun teettämän uudisrakennusselvityksen mukaan koulu tavoittelee vähintään 8.000 m² tilaa (nykyisin tilaa on 14.062 m²) ja hallituksen väistötiloja koskevan laskelman mukaan koko koulun lyhytaikainenkin väistäminen tarvitsisi n. 5.500 m². Viimeisessä vaihtoehdossa ei ole kuin välttämättömimmät kotiluokat ja aineluokat, ei esim. juhla-/jumppasalia.

Vapailta markkinoilta hankittuna tilojen kustannus vaihtelee suuresti, mutta on yleisesti 10–20 €/m²/kk. 10€-tasolla 5.500 m² tilan kustannus olisi siis 0,66M€ vuodessa. Pidempiaikainen toiminta vaatisi kuitenkin suuremmat tilat, eli kustannus nousisi herkästi yli 1M€ vuositasolle (karkeasti 1000€ oppilasta kohden vuodessa). Tämä raha tulisi siis kerätä jostain vuosittain. Koulun rahoitus perustuu pääasiassa valtionosuuksiin, johon ei tässä taloudellisessa tilanteessa ole tiedossa korotuksia, päinvastoin. Myöskään oppilasmaksujen korotus näin suurella summalla ei tunnu mahdolliselta. Ainoaksi vaihtoehdoksi jää Helsingin kaupungilta saatava avustus tai jonkin uuden rahoitusmallin löytäminen. Koulu jatkaa kuitenkin tämän vaihtoehdon selvittelyä, vaikkamme usko sen nopeaan toteutumiseen.

Parakkien osalta vastaan tulee kustannusten (10000–15000€/parakki/vuosi) lisäksi käytettävissä oleva tila. Yksi parakkiluokka koostuu kolmesta noin rahtikontin kokoisesta yksiköstä. Mikäli siis kaikille koulun 45 luokalle hankittaisiin oma parakkiluokka, muun toiminnan pysyessä koulun nykyisissä tiloissa, tarvittaisiin yhteensä 135 yksikköä, mikä on valtavan suuri määrä kontteja, eivätkä ainakaan mahdu koulun pihaan. Parakkien sijoittamista kahteen tai useampaan kerrokseen rajoittaa paloturvallisuusmääräykset.

Jatkokorjaukset ja muut toimenpiteet

Luokkatilojen korjauksen valmistuttua ovat vuorossa henkilökunnan tilat, sekä yleiset tilat. Tämän lisäksi on tehtävä muitakin korjauksia, mm. ilmanvaihtojärjestelmän kokonaisvaltainen parantaminen (selvitys käynnissä), sekä sadevesijärjestelmän parantaminen (mm. salaojat). Näiden korjausten aikataulusta ja järjestelyistä tiedotetaan myöhemmin lisää, kun niiden suunnittelu on saatu tehtyä ja rahoitus niille on varmistettu.

Miten vanhemmat voivat auttaa?

Hallitus tulee jatkossa pohtimaan, miten koulun vanhemmissa oleva potentiaali voitaisiin paremmin hyödyntää koulun kehittämisessä. Yksi Steiner-koulun vahvuuksista on yhteisöllisyys. Erityisesti vanhempia tullaan tarvitsemaan seuraavien asioiden edistämässä:

- koulun taloudellisen tilanteen parantaminen (varainkeruut, jne.),
- vanhempien asiantuntemuksen hyödyntäminen (erityisesti kaivataan rakentamisen ja kiinteistöalan asiantuntijoita)
- koulun yhteiskuntasuhteiden vahvistaminen ja yhteiskunnallinen edunvalvonta

Tärkeintä kuitenkin olisi, että kaikki vanhemmat sitoutuvat ratkaisemaan nyt ajankohtaisen sisäilmaongelman yhteistyössä koulun kanssa.

Mitä pitää tehdä jos epäilee sisäilmasta johtuvaa oireilua?

Mikäli epäilette, että lapsellanne on koulun sisäilmaan liittyviä oireita, pyydämme teitä ottamaan yhteyttä kouluterveydenhoitajiin:

- Lehtikuusentiellä Leena Lauhikari puh. 050 310 5631 (soittoaika arkisin klo 13–14)
- Paraistentiellä Ida Ryhänen puh (ma ja pe) 050 310 5617

Henkilökuntaa pyydetään olemaan yhteydessä työterveyshoitajaan.

Mistä saa lisää tietoa?

Lisätietoa os. <http://www.rudolfsteinerkoulu.fi/hrsk/sisaeilma/> (mm. viikkoraportti päivittyy jokaisen viikon alussa).

HELSINGISSÄ 22.10.2014

Helsingin Rudolf Steiner -koulun kannatusyhdistyksen hallitus